

GLASILO KATOLIŠKE AKCIJE ZA KAMNIŠKO IN MORAVŠKO DEKANIJO

NAŠ LIST IZDAJA MISIJONIŠČE V GROBLJAH, P. DOMŽALE. — UREJUJE IN ZASTOPA IZDAJATELJA JOŽEF GODINA C. M., DOMŽALE-GROBLJE. — TISKA MISIJONSKA TISKARNA, DOMŽALE - GROBLJE. ZA TISKARNO JOŽEF GODINA, GROBLJE. — IZHAJA MESEČNO. POSAMEZNA STEVILKA STANE 1 DIN, CELOLETNA NAROČNINA 12 DIN. INSERATI PO DOGOVORU. ROKOPISI SE REDNO NE VRAČAJO.

BORBA NAŠE DUŠE

V naši duši divja veden boj med dobrim in hudim. Vedno je ta boj precej hud, najhujši je pa v letih našega razvoja.

Ze v tistih dneh, preden si prestopil prag šolskih klopi, še huje v šolskih letih, posebno pa potem, ko si šolo že zapustil, si lahko opazoval sebe in druge, kako vas je nekaj kar vleklo k hudemu. Kakor utež tlači tehtnico. Naša vera nam pove, da je to posledica izvirnega greha. To je tisto, kar smo slišali svoje dni v katekizmu: volja je bila k slabemu nagnjena. To je tisto hudo nagnjenje, o katerem nam govori katekizem, da ga sv. obhajilo zmanjšuje. Ko bi znali mi vsi moč sv. obhajila vedno prav izkoriščati!

Nič ni treba dokazovati tega, kar nam ponavlja vsakdanja izkušnja: vsi smo k slabemu nagnjeni. Vsi poznamo vzvišene vzore, za katere nas vne-ma Kristus Jezus sam. Vsi občudujemo junaška dejanja nekaterih svet-nikov: sv. Alojzija, sv. Cirila in Me-toda itd., — čutimo pa v sebi obenem, kako malo smo za dobro vneti, kar je slabega, nas pa neprimerno bolj vabi in mika. »Odkod to,« je vprašal pri neki priliki boren šolarček svojega kateheta, »da je človek tako lahko hudoben, da je pa tako težko biti dober?« Morebiti si se tudi ti že včasih ustavil pri tem vprašanju?

Dobro me zapomni: kdor v tem bo-ju zmaga in se odloči za to, kar je dobrega, ta je junak. Koliko jih pa je, ki niso in naravnost nočejo biti junaki! In vendar mislijo, da so — junaki namreč. Poglej šolarčka tam na cesti! Srečata se s svojim tovari-šem. Ta ga začne zbadati. On pa se zakadi vanj. Prične se boj. Kdo je junak? Nobeden! Žensko srečaš na cesti in že ti šine v glavo opolzka, ne-dostojna misel in ne moreš se pre-magati, da bi ne izrekel svoje opazke — nak! — junak nisi in ne boš. Junak boš šele, ko boš znal svojo lastno gni-lobo zadušiti in premagati. Ne bodi, kakor pogan, ki je govoril o sebi: »Vidim, kar je boljšega in odobravam, obračam se pa k slabšemu...«

Brez žrtev?

Saj vem, da je tako... Fest fant bi bil rad, rad bi slišal o sebi pohva-lo, da si fant od fare... Značajan ho-češ biti, mož beseda želiš biti, imaš pred seboj jasno začrtane vzore, to-da... Ali res ne gre brez boja? Ali pelje pot do značajnosti res le skozi žrtve? Ko bi šlo vse takole zlahko-ma, igraje!

Prijatelj! Tu ni nobenega pogaja-nja. »Kdor ne zadene svojega križa in ne hodi za menoj, ni mene vreden,« govori Kristus. Kdor hoče s Kristu-som v nebesne višave, se ne sme ločiti od njega na težavnem križevem potu. Povej mi, ljuba duša, kaj pa današ-nje dni dobiš »zastonj«? Nič! In še enkrat nič! Poglej, kako se ljudje noč in dan trudijo, da si pridobe ne-kaj za vsakdanje življenje. Svojo največjo in najvažnejšo dobrino, — svojo značajnost, — bi si pa rad pri-boril »zastonj«?

Mogoče si kdaj bral znano Detelovo povest »Svetloba in senca« in si z mladim Gašperjem tudi ti blagroval vse tiste fante, ki smejo svobodno uživati svoja mlada leta in se svo-bodno izživljajo ter zato »nekaj« imajo od svoje mladosti, ti pa, ki se ravnaš po volji staršev ali si si morda sam naložil težko breme samovzgoje, in ti zato brezplodno minevajo leta mladosti... ali kakor se podobno glase takele nedoletne pritožbe.

Če bi ti vedel, kako prazne so take pritožbe! Če bi ti bilo dano gledati v tako razdivjano in po vsem posvet-nem hrepenečo dušo, o koliko pustega in praznega bi ondi našel!

Stuart Mill ni eden izmed po po-božnosti dišečih pisateljev in misle-cev, pa je vendar zapisal te-le vseka-kor pomenljive besede: »Kdor si ne zna odreči nekaj takega, kar je sicer dovoljeno, kako naj od njega priča-kujemo, da si bo odrekel nekaj, kar je zabranjenega? Nič ne dvomim, da bo prišel čas, ko bomo otroke in mla-dino prav kakor v starih časih učili askeze: naj se vadijo sami sebe zata-

jevati, naj se uče svojim željam se odpovedati, naj kljubujejo nevarno-stim in naj prostovoljno prenašajo bolečine in nadloge.«

Naša katoliška vera nam zato go-vori o zatajevanju in premagovanju samega sebe, o utrjevanju volje za to, kar je dobrega. S tujo besedo se to imenuje »askeza«.

Vi, fantje, se te besede ne boste prestrašili. Dobro vem, da ne. Če bi to besedo povedal sedanjemu moder-nemu rodu, bi se ta seveda pred njo prekrizal in bi na vso moč globoko zavzdihnil: »Oh ne, samo tega ne! Saj nismo kakor staroveški puščav-niki, ne, ne, ne!«

Poskusimo obrazložiti prvotni po-men te, nam tuje besede. Prvotni po-men besede »askeza« pove toliko, ka-kor če bi mi po naše rekli: izvrstna izdelava ali tudi izpeljava. Stari Grki so s to besedo označevali tisto priprav-ljanje, danes bi rekli treniranje svoj-ih tekmovalcev, ki so se pripravljali za javne nastope pri prazniških in na-rodnih igrah. S to pripravo so hoteli svoje telo izuriti za kolikor mogoče brezhiben nastop.

Ali mar ni izobrazba našega znača-ja tudi vsota takihle neprestanih vaj? Če hočeš sebe izuriti za duševno plemenitega človeka, ne bo šlo to brez vaje, ne brez zatajevanja. Vsi ljudje, katere svet radi svoje značajnosti ob-čuduje, so se na to pot povzpeli z ne malim trudom in naporom.

Tudi današnji čas živimo v dobi javnih tekem. Vsak tekmovalec se z vso resnostjo pripravlja na dan svo-jega nastopa. Dan za dnevom se va-di, da mu kosti pokajo in škripljejo po vseh udih, samo da bi bil bolj pro-žen in gibčen. Obenem pa mora tudi silno trezno živeti. Ne kadi, ne pije opojnih pijač, vsak večer gre pravo-časno k počitku itd. Vse to, da dobi srebrno ali zlato svetinjo, da doseže morebiti za eno leto prvo mesto. Za vzgojo značaja pa naj bi bil vsak trud odveč!! In vendar se ti bore — po Pavlovo povedano, — da dosežejo strohljiv venec, mi pa nestrohljivega.

»V vsakem človeku se skriva kos svetnika in kos zločinca,« je rekel

francoski govornik Lakordaire. Zločinca ti ni treba dosti buditi, kar sam od sebe bo rasel in se razvijal. Če pa hočeš iz sebe narediti svetnika, bo pa treba dela in truda, truda in dela.

Brez dela ničesar ne dosežeš. Če hočeš iz marmorja izklesati čeden kip, koliko treba dolbsti in obsekavati; če hočeš napraviti lepo sliko, kolikokrat treba potegniti s čopičem! Za mojsterski izdelek svoje duše, za izobraz-

bo značaja pa bi ne smel ničesar storiti!

V starih časih je živel na Grškem znameniti kipar Zevksid. Njega so ob neki priliki vprašali, zakaj izdeluje svoje kipe s tako skrbnostjo in natančnostjo. »Ker delam za večnost,« se je glasil zaveden odgovor tega moža. In ti, moj prijatelj! Ali mar ti ne delaš za večnost? Ali ni tvoje delo vredno truda in žrtve? (Langerholc.)

TABOR

Dekliških Marijinih družb kamn. dekanije v Komendi

v nedeljo 9. avgusta 1936

Dekleta naj pridejo v Komendo, kakor jim ljubo: na voze ali kolesih, peš se odsvetuje. Vozovi in kolesa se spravijo na dvorišču veletrgovca Mejčarja, kolesa lahko tudi na farovškem dvorišču.

Zbirališče pred Društvenim domom. Do 3/4 9 morajo biti vse zbrane. Družbe naj pridejo z zastavami, dekleta s svetinjami.

Rediteljice bodo domača komendska dekleta. Poznale se bodo po traku na rokavu.

SPORED:

Ob 3/4 9 sprevid izpred Društvenega doma. Družbe gredo po abecednem redu z zastavo na čelu. V četverostopih. Tabor na prostem pri cerkvi.

Ob 9 začetek. Govor in tiha sveta maša z ljudskim petjem. Pojejo se: Do darovanja: 1. Marija, Mati ljub-

ljena. Od darovanja do povzdigovanja: 2. Pojte hribi in doline. 3. Kraljevo znamenje križ stoji. Po povzdigovanju: 4. Jezus hoče v sfee priti. 5. Tebe ljubi moja duša. Po obhajilu: 6. Lepa si, lepa si, roža Marija.

Po maši na istem prostoru zborovanje.

1. Zborovanje otvori voditelj kamniške dekanije dekan kamniški.

2. Govor.

3. Nastopi posameznih Marijinih družb: Pozdravi, deklamacije, petje.

Za sklep bodo pete litanije M. B. Odpevi: 1. Marija, k Tebi uboge reve. 2. O Ti Kraljica angelska. 3. Ti nebeške ključke imaš, o Marija. 4. Le za Jezusom hodimo.

Na koncu: Povsod Boga.

Tabor se konča ob 12, potem razhod.

KA — kakor vojska

Potrebno pa je v tem svetem boju, kakor sicer v vseh bojih in pri vseh armadah, delati po redu, po metodi in taktiki. (Iz pisma Pija XI.)

Vkljub globokim razlikam med duhom in stvarjo vladajo vendar tudi neke podobnosti med vojsko (armado) in KA. In ker je našemu spoznavanju stvar bližja, nam te podobnosti pomagajo k spoznanju duhovnega, kakor je lepo in globoko utemeljila sholastika. Tako nam sv. pismo razlaga nebeško kraljestvo s prilikami o gorčičnem zrnju, o kvasu itd.

Razlike med KA in armadam so velike. A bistremu očesu se pa odpre tudi presenetljivo veliko skupnosti. Ob armadah se da lepo opazovati važnost vezbanja, vrednost natančnih priprav in načrtov ter pravočasne odločitve; pomen koncentracije sil in smotrene delitve dela, posebej še smotrene delitve odgovornosti in zato hierarhizacije poveljstev; lepo se vidijo zakoni o vplivanju

na tujo voljo, o ohranitvi lastne zmagovalne volje, o zlomitvi tuje, itd., itd.

V bistvu boja je, da ima opravka s sovražnikom, ki skuša z vsemi silami našo akcijo preprečiti in neprestano preži na naše napake. Zato se človeške sile, telesne in umske, nikjer ne napno tako silno kot v boju; iznajdljivost in tempo napredka rasteta do viška. Zato se v boju organizatorne metode hitro izpopolnjujejo. Učinki so v fizičnem boju vidni in otipljivi, a v nadnaravnem boju pa so ravno najvažnejši učinki nevidni. Zato se v fizičnem boju zakoni lažje ugotovijo. Končno so se taka načela v dolgih tisočletjih temeljito preizkusila.

Zato je v skušnjah armad velik zaklad spoznanj tudi za drugo dejstvo.

»Po redu« — Red je znak razuma. — Vsako reč na svoje mesto! — Vsako delo v svojem času! Točnost! Ni uspehov brez vztrajnosti, ni vztrajnosti brez točnosti! Dnevni red. Tedenski, mesečni, letni, več-

letni delovni programi. — Pravega moža na pravo mesto! Drugi darovi, druga mesta! Ni vsak za vse. Ne vse sam! Smotrena razdelitev dela, oblasti (hierarhizacija, NP VIII, 19, 30). — Načelo enotnega vodstva. — »Ordre — contreordre — désordre« (ukaz — protiukaz — skaz!). — Pravila. Poslovnik. — »Strašna kakor urejena bojna vrsta« (Sv. pismo, Visoka pesem 6, 3) itd.

»Po metodi« — Metoda jeder. Metoda maš. Euharistična metoda (Pope). Učne metode. Upravne metode.

Pij XI. belgijski dijaški KA ob velikonočnem romanju 1933: »Nadaljujte s tem svojim delom, dragi sinovi, z disciplino, ... kajti brez discipline in brez metode ostanejo najboljši nameni brez učinka. Zakaj brez metod in brez discipline se tudi naj-silnejše sile navdušenja razpršijo in razmrviijo.«

Lindvorsky S. J., eden vodilnih nemških eksperimentalnih psihologov, pravi: »Končno še nekaj o dandanes toliko obrekovanih metodah in navodilih. Tu prihaja Cerkev na pomoč moderna psihološka veda, ki dokazuje: brez metod delati, se ne pravi delati; celo mišljenje in hotenje postane možno in šele tedaj uspešno, ko se more posluževati metod.« (Zeitschrift für Ascese und Mystik, 1935, v oceni nekega dela o avtomatizmu v verskem življenju.)

»In taktiki« — Najprej izgraditev jeder! — Najprej moško mladino! — Dobra stvar ne dela hrupa (Vatikanska oficijozna brošura o KA). — Taktika etap itd. — Temeljna taktika Katoliške Akcije: taktika osvajajoče krščanske ljubezni, ki vidi izgubljenega brata tudi v nasprotniku, dasi proti nam sovražno in krivično nastopa. Sv. Avgustin: Occidite errores, diligite erantes! (Ubijte zmote, a ljubite nje, ki se motijo.)

Komunisti imajo prevečane in skrajno nevarne taktične metode, katerih nevarnost opazi le poznavalec.

Primerjaj, kako izpodminirajo tujo organizacijo: Najprej v vsako tujo organizacijo komunistično celico! Hujskajo člane proti voditeljem, da jim nazadnje več ne zaupajo. Napravijo notranje spore ali jih večajo. Levico polagama zradikalizirajo do komunizma. Primerjaj, kako pod krinko strokovnosti, enotne delavske fronte itd. nasprotnike polagama navadijo, da ubogajo komunistične voditelje. Kako štrajke stopnjujejo v nemire, nemire v revolucijo. Kako v vsaki stranki skušajo dobiti lutke, ki vneta smešijo tiste, ki komunistično nevarnost pravilno spoznajo.

Jasno je, da se proti takemu sovražniku uspe samo z izvrstnimi metodami.

»Ne pustimo, ... da bi bili otroci tega sveta nasproti svojemu rodu razumnjeji kakor mi.« (Qu. a. 147.)

»Po redu, po metodi in po taktiki (lat. ordine, ratione, consilio)« — Razrvana moderna miselnost, ki stoji pod vplivom razkrajnega liberalizma in protestantizma, hitro sumi v redu fašizem, v metodah dresuro, v taktiki poplitvenje. A to je vse daleč od življenja in akcije!

Tudi zunanji red je za uspeh potreben, potrebne so pisarnije in kartoteke. Cardijn je hud, ko sliši tako kritiziranje: »Ne puščajmo, da bi se nam očitalo papirstvo in birokratizem! Upravno in informacijsko delo in zlaganje informacij v kartoteke je važno, pa je vendarle manjša stran žošstovskih anket (o položaju delavstva). Velika stran teh anket, njih vzgojna stran, pa je v tem, da se pri njih voditelji in borci

uče mlade delavce odkriti, jih živo, do dna in ne površno spoznati, žnjimi v stik stopiti, se z njimi zblizati, jim dati lepo besedo, se zanje zavzemati — z eno besedo, imeti zanje delavno in res krščansko ljubezen.« (Notes de pastor. jociste, 1931, p. 3.)

Sicer pa so vsi taki očitki o birokratizmu le vedno zopet sofizmi lenobe: kjer bi bilo treba za novo delo zagrabit, se ga pod lepim videzom odresejo.

Pozor pred komunističnim frontarstvom!

Zadnje mesece se veliko piše in govori o raznih pokreth, ki si nadevajo razne frontarske naslove. Naše katoliško časopisje je že večkrat opozorilo na nevarnost tega frontarstva. Zadnja številka »Straže v viharju«, glasila katoliških akademikov v Ljubljani, ki je razkrinkala že marsikak komunističen zakulisni pokret, prinaša pod raznimi naslovi važne ugotovitve in svarila, ki jih moramo vsi upoštevati. Tako piše »Straža v viharju« (25. junija 1936) pod naslovom »Dve leti na straži« sledeče:

»Pod ukradeno zastavo »Ljudske fronte« hudič združuje zlati salon s podivjano ulico, rumeno internacionalo z rdečo. Pod parolo socialne revolucije ubija ta fronta lačne krščanske ljudi, poliva z zato darovanim petrolejem in meče goreče kablje v božje hrame, v katerih že 1900 let donijo besede »gorje bogatinom« — — — Z istim geslom na jezikih nosi ta od hudiča zaslužena druhal na ramenih svoje vodnike, ki imajo v žepih čekovne knjižice, iz ljudske krvi iztisnjene akcije in ključke dobro zavarovanih bančnih tresorjev.

Dve leti smo stali na straži in se borili proti fronti, ki so jo vodili že naprej določeni boljševiški komisariji. Poznamo njih zveze z eksponenti najtežjega kapitala, ki izsesava našo zemljo in pije kri našemu izsesanemu ljudstvu. Niso nam neznani njihovi satanski načrti. Za to gre, da ob koncu stare rumene fronte, ki je s kapitalom in zakoni rušila božje kraljestvo na zemlji, rudeča fronta z ognjem in mečem »požene Kristusa kralja v ne-

besa« kot so doslovno napisali v svojem dnevnem povelju.

Pod naslovom Abiturientom (osmošolcem) piše »Straža«:

Nekaj ljubljanskih salonsko-marksiističnih meščanskih študentov si je nadelo vablivo ime »slovenska študentovska fronta«; ta da naj tvori del po španskem in francoskem komunismarksističnem vzoru snujoče se »slovenske ljudske fronte«. Vsak resnični slovenski študent, ki čuti s slovenskim katoliškim ljudstvom, se bo pridružil edino pravi slovenski ljudski fronti katoliških študentov.

»Slabosti komunističnega frontarstva« je naslov daljšemu članku, ki se pričena takole:

Komunizem ne nastopa med masami z neskončnimi zamotanimi teorijami, malo so mu mar zapleteni problemi, odločil se je za taktiko udarnih fraz. Pred dobrim letom je vrgel v svet med seboj trdno povezana gesla ljudske fronte, enotne fronte delavcev in kmetov, protikapitalistične fronte ter fronte proti vojni in fašizmu. Že površen pregled teh dušeslovno sicer dobro zadetih frontarskih gesel nam bo pokazal, da so pač izvrstno sredstvo za politično pridobivanje širokih mas, da pa so vsebinsko obupno prazna in nam razgalijo vso nepoštenost kominterne, ki se za njimi skriva.

Ta članek se zaključuje takole:

Pred nami leži razgaljeno komunistično frontarstvo. Za megleno in nejasno krinko na zunaj privlačnih front in gesel se reži okrvavljeni obraz kominterne. Pa samo ta obraz, brez vsebine, brez leka, brez rešitve.

»KRŠČANSKI SOCIALISTI«

Zveza združenih delavcev in vse zavedno slovensko katoliško delavstvo iskreno pozdravlja odločbo slovenskih škofov, da se izrazi »krščanski socialisti« in »religiozni socialisti« ne morejo več rabiti, odkar je PijXI. avtoritativno opredelil nekrščanski pomen teh besed v svoji socialni okrožnici Quadragesimo anno.

zarska dela. Sestanek je trajal dve uri in je končal s sledečimi začetnimi uspehi: Gospod Vrečar pristane na podpis kolektivne pogodbe, ki se v podrobnosti šele izdela. Pristane na povišanje mezd. Ugodi zahtevi radi nadur in nagrad pri delih izven Domžal.

Centrala sedaj sestavlja kolektivno pogodbo, prikrojeno na razmere pri podjetju Vrečar in bo nato vodila nadaljna pogajanja. Važno je, da delavstvo ohrani ves čas pogajanj strogo disciplino in zavednost, kar bo zajamčilo siguren uspeh.

Vsekakor je treba tudi priznati gospodu Vrečarju, da je pokazal pri začetnih pogajanjih veliko socialnega čuta in umevanja težkega položaja delavstva. Saj je na primer rekel: »Tudi če bi mogel in pristal na 75% povišanje plače, Vam odkrito rečem, da še tudi to ne bi bila taka plača, da bi delavec lahko živel kakor mu gre.« Izjavil se je, da proti organizaciji nima nikakih pomislekov, češ, da je bil svoj čas tudi sam član socialnih pokretov pokojnega dr. Kreka. Iskreno želimo, da bi gospod Vrečar tudi pri nadaljnjih pogajanjih pokazal toliko umevanja za delavske težnje in smo prepričani, da bo zadovoljno delavstvo v korist tudi njegovemu podjetju.

Podružnica ZZZD v Grobljah. (Iz seje dne 12. junija.) Ugotovi se močan porast podružnice. Centrala se obvesti glede meznega gibanja pri tvrdki Vrečar v Domžalah. Tobačno delavstvo v Ljubljani se povabi na skupen izlet v Groblje in Mengeš. Na upravo Delavske fronte se pošljejo točni naslovi članov-naročnikov.

Prestop tobačnega delavstva v Ljubljani v ZZZD je napravil pri nas najboljši utis in utrdil ter pomnožil zaupanje v ZZZD. Tukajšnje delavstvo svoje tovariše v Ljubljani iskreno pozdravlja in kliče iskreni Bog živi!

Tobačno delavstvo in Zveza združenih delavcev. Kot smo že poročali, je krščansko delavstvo tobačne tovarne v Ljubljani zapustilo organizacijo, ki je bila članica JSZ in se organiziralo v podružnici Zveze združenih delavcev. Delavstvo je to storilo, ker je čutilo, da delo pod JSZ ne gre nikamor naprej in da vrste našega delavstva v tovarni zato padajo od leta do leta. Odbor prejšnje organizacije je prevzel vodstvo podružnice ZZZD, v kateri se nahajajo tudi vsi naši obratni zaupniki. Delavstvo, ki je desetletja tvorilo našo elito v tovarni, gre sedaj nova pota. (Iz o. p.)

Zveza združenih delavcev

Mezdno gibanje pri tvrdki Vrečar v Domžalah. Pri mizarski tvrdki Vrečar v Domžalah je delavstvo organizirano v Zvezi združenih delavcev. Centralna Zveza združenih delavcev v Ljubljani je kot pravna zastopnica tega delavstva poslala na gospoda Vrečarja pismene zahteve: glede kolektivne pogodbe, zvišanja plač, nagrade pri delih izven Domžal, nadur itd. V soboto, dne 4. junija je bil po dogovoru med

centralo in g. Vrečarjem sklican prvi sestanek za razgovore. Centralo sta zastopala tovariša Šešelj in Cederman iz Ljubljane. K sestanku je sklical gospod Vrečar tudi delavstvo samo. Zastopnik delavstva je povedal, da želi, da se razgovori vodijo na podlagi pismenih zahtev, ki so bile poslane gospodu Vrečarju. Gospod Vrečar je na drugi strani pojasnjeval svoj položaj na podlagi proračunov in računov za mi-

Z našega razgledišča

STRANJE. Novic kar na debelo. Na bin-koštno nedeljo je imel tukajšnji župnik nezaželen in nepričakovan obisk. Vendar pa obiskovalec ni dobil tega, kar je iskal. Bil je pa toliko pošten, da je vsaj slabši del svojega plena vrnil. — Prav takrat se je zgodila večja nesreča v planinah. Ljubljancan Lovša Boris se je na Kalski gori smrtno ponesrečil. — Dne 12. junija je strela na Veliki planini ubila žagarja Janeza iz Črne. Šel je tja gori iskat planinskega mahu, pa je našel svojo smrt. — Prav te dni spet iščejo nekega turista iz Kamnika. Doslej ga še niso našli. — V petek, dne 19. junija je tudi našo župnijo obiskala precej huda toča. Najbolj je prizadela Spodnje Stranje in Stolnik. — Naslednjega dne je strela udarila v farni zvonik in je precej opekla ženo tukajšnjega organista, Turnšek Angelo. — Na dan sv. Alojzija je 30 otrok pristopilo prvič h Gospodovi mizi. — V Spodnjih Stranjah je umrl po dolgotrajni bolezni g. Bernot Vinko. Njegov starejši sin je prav takrat delal v Ljubljani pismeni višji tečajni izpit. Tudi nekaj izrednega! — V Bisteršici pa je en teden pozneje umrla tudi po dolgotrajni bolezni vdova Komatar Marijana. N. v m. p.!

VIR. Delavci v Kocijančičevi tovarni smo se organizirali. Imeli smo namen, da si pomagamo po organizaciji do boljšega stanja. Podjetnik nam je dal kot odgovor na naše organiziranje dva dni dopusta, češ, da nima naročil. Še prej ko sta dva dni (3. in 4. junij) minila, nam je dal dopust celi teden,

od 5. do 12. junija. Zaposliti je hotel le nekatera. Večina je pa bila mnenja: »Vsi na delo ali pa nobeden!« Postavili smo v tovarni stražo, da se ne bi spozabilo podjetje proti našemu načelu. Kako bo končalo, bomo že še poročali.

V PODREČJU ima strelska družina svoje strelišče. Na strelišču je mir celi teden. Ko pa pride nedelja ali kak praznik, se pa strelja dopoldne, da odmeva od šumberka kot »bi se šli zares«. Dosti dolgo smo molče prenašali motenje praznikov, zdaj nas pa ni volja več molčati. Kaj pa reče gospodar zemljišča, na katerem stoji strelišče? Ali je »družina« vzela zemljišče v najem pod tem pogojem, da bo streljala samo ob nedeljah in praznikih dopoldne? Mi vemo, da lastniku zemljišča to počenjanje ni ljubo in je slabo priporočilo za prihodnost.

V KRTINI smo imeli v nedeljo 28. junija tekmo koscev in grabljev na »Grofovem« travniku iz Krtine. Bilo je veliko govorjenja in hrupa zaradi tekme, toda minula je brez posebne nesreče za Krtino. Tekmo so vodili nekateri ljudje iz Moravč. Značilno je to za Krtino! Res leži moravska dolina vzhodno od Krtine, ali zaradi tega Krtinci nismo navdušeni sprejemati take luči, čeprav prihaja od vzhoda, ker ne sveti čisto in jasno že zaradi skrunjenja nedelje. Mi smo si dobro ogledali voditelje tekme, ki niti v delavnici ne primejo za koso, ob nedeljah bi nas pa zapeljevali in nas prece-nejali pri košnji kot kake konje na konjski dirki. Ako imate v Moravčah še koga, da bo Vam na ljubo dirkal, nas nič to ne boli, ker se prostovoljno ponižujejo. Da bi pa k nam hodili iskat take ljudi, ste pa

storili prvič in zadnjič. Pa četudi bi se zopet spozabil tovariš Grof in prepustil travnik v košnjo, nas nič ne moti. Celo nastop v sprevedu »starega Kebr« nam ni vzel jasnega pogleda na celo prireditel, še manj Mazelj z grabljami na rami.

Konec tekme je bil na dvorišču tovariša Mostnarja, kjer je edini Krtinec, ki se je tekme udeležil, tolkel ob mizo, češ, da so ga goljufali za dobiček. Moravčani so pa takoj uvideli, da bi mogla nastati iz tega druga tekma in so jo odkurili proti vходу v prelepo moravsko dolino. Zdravo!

KAMNIK. Junjska pobožnost je bila tudi letos kot lansko leto v župni cerkvi vsak dan zjutraj: ob tri četrt na 6 berilo o sveti maši in potem sv. maša. Pri takih pobožnostih je splošno opazati vedno iste ver-nike, moških pa kar ni pripraviti, da bi tu-di kako delavniško jutro darovali svojemu Kralju.

Romanje k sv. Družini v Moste, kjer pa-stiruje bivši kamniški kaplan Miha Jenko, je napravila Dekliška Mar. družba 14. juni-ja. — Udeleženske so mogle občudovati po-žrtvovalnost Moščanov, ki toliko žrtvujejo za svojo cerkev.

Procesija sv. Rešnjega Telesa se je vršila v najlepšem redu. Novo je bilo to, da je godba vendar enkrat igrala lepe evharistič-ne pesmi, pač uspeh lanskega evharistične-ga kongresa. Še lepše bi bilo, da bi tudi množica sodelovala s petjem, saj se je kar videlo, kako bi nekateri radi k lepim melo-dijam povzdignili še svoj glas. Prav je sve-toval neki odličan Kamničan, da bi bilo ne-kaj zelo veličastnega, če bi po blagoslovu na trgu vsi zbrani ob spremljevanju godbe

Noni in Mani v gorah

Mladostni doživljaji z Islandije. — Spisal
Jón Svensson S. J. (Dalje.)

»Noni!« vzklikne brat. »Bik je go-tovo že zopet tu. — Za božjo voljo, obrnimo se!«

Komaj to izgovori, že zadoni stra-hovito rjojenje bikovo in bik sam se prikaže v naš največji strah v sote-ski, ravno pred nami...

V smrtnem strahu se konj v tre-nutku obrne in zdaj smo dirjali zopet nazaj, navkreber, po poti, po kateri smo pravkar prišli.

Bik naju je zasledoval, pa sreča, da je šlo nam hitreje, ker ga je lesena klada zelo ovirala v teku. Tako smo mu kmalu ušli.

A zdaj nam je bik pot proti domu zaprl. Ni nam ostalo nič drugega ka-kor jahati, vedno naprej navkreber. Tako sva tudi naredila. Drvela sva čez drn in strn, ob holmih in dupljah, ob skalah in razpokah in novih pre-padih. Jahala sva zdaj po mehke-m pesku, zdaj čez trda, težka skalnata tla, zdaj po mahu in vresju in sočno zelenih strminah, ki so bile posejane z ljubkimi žarnimi gorskimi cvetka-mi in vonjivimi zelišči. — Pa ker je

bilo najino stanje tako žalostno, so naju vsa ta očarujoča prirodna čuda pustila hladna.

»Kdaj neki prideva domov, Noni?« vpraša malček z žalostnim glasom.

»Ne vem,« odogovorim. »Bojim se, da danes sploh ne prideva domov.«

Mani je molčal...

In tako sva jahala molče, vedno da-lje od doma, vedno globlje in globlje v neznano, skrivnostno gorsko sa-moto...

9. Eno noč v gorski divjini

Kar me Mani krčevito prime za ro-ko in ves v strahu kažoč z roko gor na najvišji rob nekega visokega gor-skega pobočja, mi tiho zašepeče:

»Poglej no, Noni! Poglej vendar, tam gori...!«

Brž se ozrem gor na pobočje in za-gledam v svoje brezmejno začudenje človeško postavo, ki je stala zgoraj na višjem robu gorskega grebena.

Človek tukaj v docela neobljudeni gorski divjini...! Nisva mogla razu-meti in vpraševala sva se, ali naju ne varajo oči...

Takoj zadržim konja in od strahu onemela gledava na čudno, nepriča-kovano prikazen.

Ne, ne varava se. Zdaj sva videla jasno, da je to velik, močan mož.

Stal je tam gori, nepremično kakor soha, in naju, to sva videla, pozorno opazoval.

»Moj Bog! Kdo bi to bil, Mani?« vprašam jaz in napravim konec muč-nemu molčanju.

Prav po tiho zašepeče Mani: »Kaj če je kak begunec?«

Pri teh besedah me spreleti po vsem životu; kajti zdelo se mi je, da bi Mani to pot utegnil imeti prav.

Ker je imel brat, kakor znano, zelo bistre oči, ga vprašam:

»Mani, ali vidiš, kakšen je?«

»Da, vidim. Zdi se mi, da ima tem-nomodro obleko. — Dalje ima puško, ki mu na jermenu visi z rame. — In zdaj vidim glavo konja, ki menda sto-ji malo zadaj. — In — ali ne vidiš, Noni? — zdaj prijema z desnico za puško.«

Vprav ko Mani konča s popisova-njem, zadoni nenadoma od čudne po-stave tam gori močan glas dol do naju:

»Jahajta gor k meni...! Pridita ta-koj sem...! Sicer ustrelim...« — Mi-dva sva se tresla od strahu.

»Kaj misliš, Mani, kaj naj storiva?«

zapeli katero evharističnih pesmi. Čeprav so procesije sv. Rešnjega Telesa nekaj najlepšega v bogoslužju sv. Cerkve, je vendar treba reči, da ljudstvo premalo sodeluje, vse je preveč oficijelno in hladno. Naj bi ljudska pesem ob takih prilikah storila, da bi bile tovrstne procesije zmagoslavna manifestacija Kristusu Kralju. — Opaziti je bilo, da se procesije niso udeležile nekatere priznane organizacije, menda zato ne, češ, da niso bile povabljene. Pač ne vedo, kakšna je že stara cerkvena navada, da zadoštuje že vabilo s prižnice tistim, ki so prave volje. — K prazniku sv. Rešnjega Telesa bi morda ne bilo napačno omeniti tudi konca: Starodavna navada v kamniški župni cerkvi je, da se osmina tega praznika zaključí s slovesno zahvalo. Za take prilike bi pač vsak pričakoval, da bo cerkev polna hvaležnih vernikov, pa bi se motil. Ob slovesnem zvonjenju in petju in razsvetljavi si mogel opaziti na moški strani le par ljudi, nekoliko več na ženski. Menimo, da bi take in podobne slovesnosti, katere verniki več ne upoštevajo, lahko opustili, čeprav se rado zgodi, da potem navadno pade kakšna beseda, češ, dobre reči se opuščajo. Naj bi tak samega sebe vprašal: od koga?

Narodne noše na sv. Rešnjega Telesa dan so se letos pri procesiji pokazale v večjem številu kot navadno. Upamo, da jih bo prihodnje leto še več.

Brez sv. maše na nedeljo je bilo več šoolobveznih otrok, ki so šli na neko prireditel v Ljubljano. Niso temu krivi toliko otroci sami, ki si pač ne znajo pomagati, ampak starši in voditelji. Omenjamo, da s

tem niso kršili le važne cerkvene zapovedi, ampak so delali tudi proti državni uredbi, ki obvezuje šoolobvezno mladino k nedeljski službi božji.

Spominski ciborij. Za obletnico evh. kongresa si je župna cerkev omislila lep obhajilni kelih, ciborij in plašček k ciboriju. Oboje je bilo razstavljeno zadnjo nedeljo v cerkvi. Načrte je napravil msgr. Dostal, škof. ravnatelj v Ljubljani, izdelal ga je pasar Ivan Kregar v Ljubljani. Delo je mojstrsko, kelih vsakomur dopade, izvršen je v modernem slogu. Plašček je sicer po zunanje skromen, vendar dragocen, delo č. šol. sester iz Ljubljane. Ciborij nosi napis zgoraj na stojalu: O sveta večerja, v kateri se prejema Kristus! Pod stojalom pa: 200-letnica župne cerkve — 1935 — Evharistični kongres v Ljubljani — Dar Kongregacije žena in dobrotnikov.

Ob nedeljah delajo. V nekaterih podjetjih in tudi privatniki ob nedeljah in zapovedanih praznikih delajo, ne oziraje se na božjo in cerkveno zapoved. Informirali smo se, če je delo res tako neodložljivo, pa smo mogli doznati, da bi delo lahko čakalo, in da je le pohlepnost po denarju vzrok kršitve tako važne zapovedi. Ali ne uvidijo, da mnogi še v delavnih nimajo dela, ali ne vedo, da je nedeljsko delo grobokop njihovega lastnega blagostanja? Če bi se še vnaprej to ponavljalo, bomo priobčili tudi imena podjetij, ki so v tem prizadeta, gre namreč za obči blagor.

Nastop mladih harmonikarjev iz Ljubljane. Pod vodstvom prof. Pavla Rančigaja so predvajali dne 14. junija v Kamniškem domu mali harmonikarji iz Ljubljane vrsto

narodnih in umetnih pesmi. To so ti mojstri!

Prenovljeni balkon na Kamniškem domu nas opominja, da je sedaj že zmožen sprejeti nase tudi »obilne« govornike, prej je bilo nevarno stopati nanj vsem, ki bi kaj več predstavljali. Zato upamo, da bomo po dolgem času tudi v Kamniku imeli čast na kakšnem javnem shodu slišati naše bodisi politične bodisi katerekoli druge voditelje.

Deska z napisom: »Tajništvo okrajnega odbora JRZ« nam pove, da se ob torkih dopoldne v prostorih Kamniškega doma, kjer je sicer knjižnica Prosv. društva, lahko zglediš, če rabiš pomoči in nasvetov v kakšni javni in morda tudi v kakšni privatni zadevi.

20 razporok. Da se ne pozabi in prezre, naj tudi »Naš list« ponatisne poročilo, ki smo ga brali v »Slovenskem domu« dne 13. junija. Glasi se: Pred nekoliko dnevi se je v našem lepem mestu razpasla kaj čudna — za mesto Kamnik popolnoma nova bolezen — epidemija ločitev. Nekemu meščanu se je zahotelo nekoliko spremembe, skratka, naveličal se je skupnega zakonskega življenja ter je vložil tožbo za ločitev zakona. Ker pa je mesto zelo majhno, se je to prav hitro zvedelo. Temu so začeli slediti in ga posnemati tudi drugi, ki so se kar čutili nesrečne v zakonu ter navedli vse mogoče vzroke za ločitev zakona. Število ločitvenih pritožb je kmalu narastlo na približno 20 primerov. — Le pametnemu postopanju kamniških sodnikov se je zahvaliti, da so epidemijo takoj že v kali zatrl, ker drugače bi v teku nekaj mesecev Kamničani prekoslili še celo ameriška mesta, kjer so ločitve

»Jaz mislim, da se obrniva in takoj zbeživa?«

»Jaz tudi mislim,« odgovorim jaz, obrnem hitro konja in ga poženem v najurnejši tek proti jugu...

Toda komaj preideta dve minuti, že se zasliši z vrha močan pok in obenem zaslišiva, kako mimo nas zažvižga krogla skozi zrak... Takoj nato zadene s čudno rezkim pokom v neko lavno skalo, ki je stala nekaj korakov pred nama.

»Skrijva se za kamen!« vzklikne Mani.

Ravnam se po njegovem svetu in nekaj trenutkov kesneje ustavim konja v zavetju za kamnom.

Fidel, ki mu streljanje ni bilo ljubo, se splazi z repom med nogami prav zraven nas.

Hitro razjahava konja in se skrijeva skupaj s Fidelom za kamen.

Tako smo tam sedeli in gledali drug drugega, ne vedoč, kaj naj storimo. Mani je bil postal mrliškobled.

»Pa kaj nama hoče?« vprašam končno malčka.

»Ubiti naju hoče,« odgovori Mani.

»Skoro ne verjamem. Saj mu nisva nič naredila.«

»Ampak tako delajo begunci.«

»Kdo bi pa bil ta mož, Mani?«

»Mislim, da je Haldor Helgason iz Borge.«

»To bi bilo pa hudo.« — Molčala sva...

Nisva si mogla pomagati. Kaj hočeva drugega storiti, kakor da se vdava v neizogibno usodo in v topi vdanosti čakava na to, kar pride.

Čez nekaj časa se nama zazdi, da slišiva konjski peket nekoliko dalje onstran lavnega kamna. — Vstaneva.

Previdno stegneva glave nekoliko čez rob velikega kamna in boječe pogledava nazaj.

Vstrašiva se, ko vidiva tujca v hitrem skoku jahati sem dol po pobočju in se bližati mestu, kjer sva bila midva.

Zdaj nisva mogla več dvomiti o njegovih namenih: Za nama gre. Nad naju hoče, in kmalu bo pri naju...

»Noni,« pravi brat. »Jaz mislim, da naj bi zopet molila k Bogu, da nama pride na pomoč.«

»Bojim se, da je prepozno, Mani.«

»En očenaš bi vendar lahko molila, Noni. Kdo ve, morda bo le pomagalo. Saj Bog vse zmore.«

Z močno utripajočim srcem zmoliva očenaš, potem zopet sedeva in čakava.

Ne traja dolgo, ko zaslišiva prav razločno, kako se tuji jezdec z druge strani bliža kamnu.

Zdaj ustavi konja. — Fidel postane nemiren in začne renčati. Jaz ga mirim in ga držim. Mani in jaz se pomakneva še bliže drug k drugemu in se okleneva z rokami.

Tako naju najde tuji mož.

Prišel je kakor tak, ki se mora čuvati skritih sovražnikov in je korakal zelo počasi in previdno, naprej nagnjen, s puško v levici, okoli roba velikega kamna, a nekoliko proč, proti nama.

Nekaj korakov proč od naju obstane in naju ostro gleda. — Tudi midva ga v smrtnem strahu ostro pogledava in spoznava v njem, v najino veliko začudenje — Harald a Helgasona iz Borge...

Bila sva še vedno tako zmešana, da nisva mogla spregovoriti besede in sva sedela molče in nepremično, s pogledom srepro uprtim v tujca.

Tudi Harald, se je zdelo, naju je spoznal. Pride prav k nama, nama da roko in reče prav kakor nekaj dni prej, ko smo se sešli na Mözruvelirju:

(Konec prihodnjic.)

na dnevnem redu. — Naj pristavimo še mi, da bi bilo to čisto dosledno za one, ki menijo, da je vse lepo in prav, kar počnejo kje drugod na svetu. — Menda nobenemu izmed teh ni niti na misel prišlo, da ima priporoki prvo besedo oni, ki je zakon potrdil t. j. sv. Cerkev.

Buržujski duh se kaže že tudi med onimi krogi, kjer ga bi najmanj pričakovali, to je med nekaterimi delavskimi krogi. Začeli so namreč prirejati veselice s plesom. Pa ne morda s kakšnim preprostim narodnim plesom in rajanjem, ampak s plesom, ki je prišel s pariških buržujskih parketov med naš preprosti slovenski narod. Veseli smo se, da postaja delavski sloj vedno bolj samozavesten in hoče stopiti na mesto degeneriranega meščanstva, toda lahko mu tudi prerokujemo, da je tudi njemu že zapisan razkroj, če se bo oddaljeval od narodne poštenosti in domačnosti in če se bo dal od raznih komunističnih hujšakov speljati proč od vere in zaupanja v sv. Cerkev in nje predstavnike.

SINKOV TURN. Dne 27. maja nam je naznanil mrtvaški zvon žalostno vest, da se je ločil s tega sveta nadvse spoštovani po-

sestnik Janez Vrtačnik, star 73 let. Pokojnik je bil posebno vnet častilec Matere božje in zdi se, kakor da ga je hotela Marija k sebi prav v svojem mesecu majniku. Pokojnik je bil vnet za vse dobro. Bil je stalen naročnik in bralec dobrih katoliških listov in poseben prijatelj »Našega lista«. Bil je postrežljiv in je pomagal, kjer je mogel. Naj uživa pri nebeškem Plačniku nebeško plačilo za vsa svoja dobra dela!

GROBLJE. V dnevih 5., 6. in 7. junija se je vršil v Grobljah misijonski tečaj, ki se ga je udeležilo poleg bogoslovcev iz Misijonišča še 25 bogoslovcev iz škofijskega semenišča od salezijancev in frančiškanov. Misijonski tečaj je vodil in organiziral univ. prof. dr. L. Ehrlich. Dne 6. junija so napravili tečajniki izlet k Sv. Primožu nad Kamnikom, kjer so imeli eno predavanje. Dne 8. zjutraj so se pa odpeljali v Zagreb, kjer se je vršil občni zbor Misijonske zveze za duhovnike.

Komaj so bogoslovci odšli, so dospeli na enomesečni socialni tečaj dijaki: srednješolci (višješolci) in visokošolci. Vseh je 26. Tečajniki vstanejo zjutraj ob 5 in porabijo prve jutranje ure za učenje, nato je ob pol 7 maša, pri kateri pojejo. Po maši so te-

lesne vaje, nato zajtrk. Dan je izpolnjen s predavanji, učenjem, spraševanjem, zabavo in kopanjem. Socialno vprašanje se obdelava na podlagi obeh velikih papeških okrožnic: »Rerum novarum« in »Quadragesimo anno«. Vsak večer ob pol 9 so večernice, nato večerna molitev in ob devetih že vse počiva.

Letos v naši cerkvi ne bo žegnanske službe božje na praznik sv. Mohorja in Fortunata (v nedeljo, 12. julija), ker se lani gostilničarji niso držali škofijske prepovedi glede plesov pri podružnicah ob žegnanjih. Torej odpade pozna služba božja. Sv. maša bo samo zjutraj ob 6 in še ta brez petja. Zadnjo nedeljo je bilo s prižnice oznanjeno, da če bi gostilne priredile tudi letos žegnanske plese, odpade služba božja tudi prihodnje leto. Ako teh plesov ne bo, se bo seveda služba božja prihodnje leto spet v redu in slovesno vršila. Kolikor se more verjeti govoricam, so gostilničarji menda sklenili, da letos ne prirede žegnanskega plesa. Veliki večini vernikom iz naše soseske, ki se razburjajo še radi lanskih plesov, bo s tem ugodeno, v čast in korist bo pa prav vsem. Tudi smo zvedeli, da je županstvo na lastno pobudo, da prepreči vznemirjenje občanov, že vnaprej prepovedalo plese v jarški in rodiški soseski za 11., 12., 13. in 14. julij. — Po novem občinskem proračunu, ki ga je že potrdila banska uprava, bo znašala skupna taksa na plese (dovoljene) 200. — Din.

KATOLIŠKA ARCIJA FANTOV

SESTANEK FANTOV KA

v Grobljah, v nedeljo, dne 21. junija

Sestanek je bil namenjen pripravi kolesarske udeležbe na Slomškovih dnevih v Mariboru in so zato prišli predvsem tisti fantje, ki so namerali s kolesi v Maribor. Dostop je bil dovoljen brez vstopnice. Poročal je vodja kolesarskega izleta gosp. Andoljšek iz Ljubljane. Dal je vsa podrobna navodila, kako se pripraviti, kaj naj kolesarji vzamejo s seboj in podobno. Določil se je točen čas za zbirališče na prostoru SK Disk v Domžalah. Za zastavice in kravate v predpisani barvi se je določilo, da se bodo naročile pri tovarišici Cilki Zajc v Društvenem domu v Grobljah. (Za slučaj dežja se je določilo, da bodo navzoče skupine vsekakor vzele kravate, tudi če radi dežja ne bi šli v Maribor, ker so zastavice in kravate tudi sicer porabne.)

V urah odhoda, v nedeljo 28. junija kmalu po polnoči, so se kljub deževnemu vremenu zbrali številni kolesarji. Toda ker je vreme kazalo na stalne padavine, so se nekateri vrnili in je le 60 kolesarjev imelo pogum v deževnem kolesariti v Maribor. (Tudi je ostalo nekaj zastavic in kravate in prosimo, da zadevni voditelji pridejo ponje in jih razdele za malenkostno ce-

no 5 Din (za kravato in zastavico) med svoje kolesarje. Kravat niso odnesli Komendčani in deloma tudi Moravčani in Homčani.)

Prihodnji sestanek KA se vrši šele na dan, kakor bo v »Našem listu« pravočasno sporočeno!

Na praznik sv. Petra in Pavla dne 29. junija je praznoval vlč. g. župnik PETER JANC svoj god in 60 letnico rojstva. Gospodu župniku čestita tudi Naš list in mu želi, da bi še dolgo let deloval v veliki vodiški fari v blagor faranov! Bog živi!

(G. župnik Peter Janc je bil rojen 30. junija 1876 v Križah. V mašnika je bil posvečen leta 1899. Vodiško župnijo vodi od leta 1915.)

Ako potrebujete

DOBRE PEČI

in štedilnike

oglasite se

pri **Franco Kosmaču**

(cesta na Moste)

v **VELIKEM MENGŠU**

Dobite najboljše in najcenejše peči, izdelane od strokovnjakov, zato brez konkurence v delu in ceni. — Proti jamstvu tudi na odplačila.

HRANILNICA IN POSOJILNICA V KAMNIKU

registr. zadruga z neomejeno zavezo
(Šutna št. 22 - v lastni hiši)

Nove vloge, prosto plačljive, obrestuje po 3%, vezane po dogovoru.

Jamstvo presega večkratno vrednost vseh ulog.

OTROŠKI KOTIČEK

Piše striček Podgorski
p. Stahovica pri Kamniku.

BODITE APOSTOLI

Sv. Ciril in Metod nosita časten pridevek: slovanska apostola. Sv. Peter in Pavel sta bila apostola Kristusova. Naš Baraga se večkrat imenuje apostol Indijanov. Vaš striček pa vam je danes zaklical: »Bodite apostoli!«

Mi vsi smo poklicani med apostole. Ali verjamete vašemu stričku, da je to resnica? Čakajte, vam bo striček povedal, kaj pomeni beseda apostol. Ali pa tudi beseda misijonar. Pomen obeh besedi je skoraj isti. Vsak apostol oz. misijonar je poslanec. To pomeni v našem jeziku beseda apostol ali misijonar. Misliti si moramo zraven še dostavek: božji. Torej božji poslanec! Božji poslanec pa je in mora biti tudi vsak izmed nas. Ni potreba, da bi jo radi tega mahnil naravnost med Indijance ali pa med Kitajce, tudi pri nas doma so misijonarji potrebni.

Ali ste že kedaj brali, s kakšno vneto je hodil deček Slomšek tam iz Sloma dan za dnevom na Ponikvo, kjer je z vso pobožnostjo stregel pri sv. maši? Ali ste kaj slišali praviti zdaj ob Slomškovih dnevih, kako priden in vesten učenec je bil deček Slomšek? Ali vam je morebiti znano, kako je pastirček Slomšek zbiral svoje tovariše pastirje in kako jim je tam pri cerkvi sv. Ožbalta nad Ponikvo vneto pridigoval? Poglejte, kako se je mladi Slomšek zavedal tega, da je vsak človek misijonar, poslanec božji! Vsak na tistem kraju in v tistem poklicu, kamor ga je Bog postavil in poklical.

Tudi vi ste poklicani za božje poslance. Bodi torej apostol lepega vedenja v hiši božji, in spet dostojnega govorjenja v družbi, pa mirnega obnašanja med tovariši. Ni treba, da bi nad vsakim nerodnejšem posebej režal in se zadiral: »Molči! Kaj govoriš!« in podobno. Veliko dobrega boš dosegel, če se boš sam znal vedno dostojno in lepo obnašati in svoje nerodnosti premagovati.

Torej: Vedno in povsod bodi apostol!!

SV. CIRIL IN METOD

Ta dva sveta brata vam morata biti tako znana, da vam njihovega življenja niti razkladal ne bom. Pač pa naj vas opozorim ob njunem spominu na težave, pa tudi na lepoto misijonskega poklica.

Le verjamite mi, da sta se sv. brata zelo težko ločila od svojega doma, od ljube matere, in da so tudi dobri starši dosti trpeli ob ločitvi od ljubljenih sinov, ko sta se

podajala v neznano tujino. Med Slovane sta šla, ki niso poznali ne knjig, ne pisanja. Kako težko je učiti in se tudi učiti brez knjig, to ve vsak izmed vas, ki ima prvi razred najmanjših šol že za sabo. Koliko težav so jima prizadejali hudobni ljudje, ki so ju sumničili in dolžili, da učita krive nauke. Polna svetega ognja sta šla na apostolsko delo, pa sta zadela na take ovire, da bi bil nekateri od vas obupal, če bi imel le polovico takih težav premagati. Kako mučna je morala biti zanj dolga pot v Rim, kako bridko je moralo biti Metodu, ko se je moral ločiti od ljubljene brata, kako težke in dolgočasne so mu morale biti ure tam v nezaželjeni ječi. Mož dela in goročnosti po vzoru sv. apostola Pavla, — pa ne sme in ne more na delo! Zares v trudu in znoju je bilo posejano seme božje besede med Slovane.

Če pa gledata sv. brata danes na svoj trud in na svoje delo? Če gledata dolge vrste Slovanov, ki leto za letom prihajajo za njima tja v nebeško kraljestvo? »Vse to je sad najinega dela in truda,« si lahko mislita. Zares blagoslovljene noge in roke, blagoslovljena usta, ki so oznanjevala Kristusa tedanjim in ga oznanjujejo po svojih naslednikih še sedanjim rodovom!

SEDANJI SVET

Nas poštenost zapustila
in odkritosrčnost spi,
je pobožnost v kot se skrila,
za pravico pota ni.

Zdaj ljubezen omaguje,
dobrotljivost v ječi je,
prava vera ugasuje,
čednost pa za kruhom gre.

Zdaj resnica pokopana
in zaupanja več ni,
sramežljivost je zaspana
in na steni vest visi.

Anton Martin Slomšek

Poglejte, otroci, tako je tožil naš Slomšek že v tistih dneh, ko je bil še sam na svetu. Kaj pravite, kaj bi bil dobri mož potem rekel šele o naših dneh! Kdo pa je take tožbe kriv? Ali boste razumeli klic in prošnjo sv. Cerkve: Jeruzalem, Jeruzalem, povrni se k Gospodu, svojemu Bogu!

POČITNIŠKI SPOMINI

Če bi hotel vaš striček prenarajati pesmi, bi eno precej znano prenaradil in bi zapel pred vami: »Striček povsod nečake ima.« Ali če bi pel, bi se mu vi preveč smejala. Striček je že star in njegov glas bi bil, ka-

kor glas prestrašenih vranov in vran tam nekje v gozdni samoti ali na poljski tihoti. Zato pa raje berite stričkove spomine iz počitniških dni.

K stričku je prišla na počitnice nečakinja Stana, doma tam daleč iz kraljevega Zagreba. Prvo leto so jo pravzaprav prinesli. Sama še ni bila taka junakinja, da bi mogla premagati naše strmine in višine.

»Hvaljen Jezus!« je pozdravila njena mama strička, Stana je pa mislila, da je stričku tako ime.

Ne vem več, kako je že bilo: ali se je hotel striček Stani prikupiti, ali je hotel, da bi bila preje pozabila na Zagreb in na njegove dobrote; striček je dal Stani kosarico lepih, svežih črešenj. Stana jih je seveda nesla pokazati najprvo mami.

»Kje si jih pa dobila?« je vpraševala mamica.

»Hvaljen Jezus jih je dal,« je pojasnjevala Stana.

Mama jo je debelo gledala in ni razumela tega odgovora.

»Le čakaj Stana,« je začela govoriti mama, tukaj se ti bo dobro godilo. Stričkova krava ima dobro mleko in ti boš vsak dan pila najboljše, sveže mleko od krave. Ali se boš pozdravila! Kako te bo atek tam v Zagrebu vesel!

Pa res! Krava! Stana je še nikoli ni videla. V mestu ne vidiš krave za vsakim grmom. Saj še grma ne vidiš povsod, kje naj bo pa potem krava! Mala Stana je zaželela videti kravo. Seveda stričkovo kravo, o kateri je že doma slišala toliko lepega.

»Dobro! Pa pojdimo pogledat kravo!«

Šli smo do njene palače, ki se imenuje tudi hlev. Krava se je čutila z visokim obiskom iz Zagreba zelo počaščeno. Svojo zadovoljnost je pokazala z največjo uljudnostjo, ki jo more človek od krave pričakovati. Obrnila se je lepo proti ljudem, z očmi je malo pomežiknila, z ušesi je pomigala in z glavo je dobrohotno potresla, kakor bi bila hotela reči: »Me veseli! Hvala lepa za prijazen obisk!«

Stana seveda teh kravjih poklonov ni razumela in si jih je razlagala po svoje. Hudobijo je brala v teh izbranih poklonih in ne prijaznosti. Lice se ji je pooblačilo, v očesih se je prikazala svetla rosa in jezik je dal od sebe besedo: »Ah, mama, krava je hudobna! Bežimo!«

Striček je hotel to natolcevanje v kati zatreti. Stopil je h kravi in jo začel božati in gladiti. Z vso sladkostjo svoje besede ji je dopovedoval: »Pridna je naša Rožka, dobra je naša Rožka, kajpada, pridna, pridna in lepa...«

Nič nenavadnega, če se je Rožka za tako pohvalo po svoje zahvalila. Položila je svojo podolgasto glavo na stričkovo levico in ga začela prav pošteno lizati.

»Joj!« je zavpila vsa prestrašena Stana, »mama, poglej, krava bo hvaljen Jezusa pojedla!«

Zdaj šele je mama spoznala, kdo se v Staninem jeziku skriva pod tem imenom.

Pomirila je prestrašeno Stano in ji dopovedala, da se krava na ta način samo sladka in prilizuje. Kajpada je Stana mami verjela in strah pred kravjo hudobijo je kmalu minul.

Med Stano in med stričkov Rožko je nastalo kar najprijaznejše razmerje. Občudovala je njeno potrpežljivost in zadovoljnost. Kako da mora biti krava zadovoljna s tako skromnim stanovanjem in s tako nerodno posteljo! Vedno in vedno je sanjerala, da mora pisati ateku in teti, naj ji pošljeta denarja. Ona bo potem kupila za denar kravi novo posteljo, da bo Rožka spavala na mehku in na suhem in ne več v gnoju in na trdi stelji...

Bog bodi zahvaljen, da Stana tiste dni še ni znala sama pisati. Če bi bila znala, bi se bil njen atek nekega lepega dne prijel za glavo in za ušesa, ko bi bil bral, kakšne nepotrebne stroške mu hoče napraviti hčerka na počitnicah. Naša Rožka bi se bila pa prevzela, če bi bila spala na mehki postelji in pod toplo odejo. Zdaj se ji več ne bo treba, kajti že davno je nastopila najbolj navadno pot vsega kravjega rodu, ki drži iz hleva v mesnico, od tam pa v pisker in na mize, h katerim dan za dnevom seda lačna človeška družba, da si okrepljuje in ohranjuje svoje telesno življenje.

(Prihodnjič naprej.)

STRICKOVA POŠTA

Nečakinjama Kraljič in Teran: Nič ne imejta skrbi! Kadar vama bo g. Zreb naklonjen, bo že striček poskrbel, da vama bo prišla nagrada v roke.

Vsem: Prav veselo in zdravja polne počitnice! Na svoje dolžnosti do Boga tudi v počitnicah nikar ne pozabite! Pa tudi uganke pridno rešujte!

UGANKE

```

a a a a a a a a a
a a b c c e e e e
e g g i i i i j k
k k l l l l l v m
n n n n o o o o o
o o p p r s s s s
s s t t v v v v z

```

Napravite iz teh črk v vsaki vrsti po dvoje besed. Vsaka beseda mora imeti po pet črk. Zadnja črka prve besede je že tudi začetna črka druge besede v vsaki vrsti. V vrstah, kjer so debeleje tiskane črke, boš dobil lepo željo vseh vernih Slovencev za našega Slomška.

Besede pomenijo po vrsti: 1. vidiš na občinski deski, vidiš na oltarju; 2. glasbeno orodje, žensko ime; 3. nekaj bridkega, — to, kar si tudi ti; 4. vidiš v svojih zvezkih, žensko ime, bolj gosposko povedano; 5. kožna bolezen, moško ime; 6. človek, nevaren divjačini, žensko ime, bolj po domače povedano; 7. vidiš v vodi, junaka slovenske poezije, katerega ime vsi dobro poznate.

Posrečene rešitve pošljite do 31. julija na naslov vašega strička. Kdor bo izžreban, bo dobil nagrado.

RESITEV UGANKE

v 6. številki »Našega lista«

Začetek znane pesmi se glasi:
Presveto Srce, slavo
naj poje Ti srce,
le k Jezusu v višavo
vsa srca naj žare.

Pravilno so jo rešili: Švoljšek Ivan, Dob; Aleš Ciril, Krtina; Kovač Minka, Studenec; Rosalnik Mihaela, Jernej in Vinko, Šinkov turen; Teran Ivanka in Kraljič Anica, Domžale.

Zreb je to pot naklonil nagrado Kraljič Anici iz Domžal. Kakor bi vedel, da ta mesec goduje! Tudi striček ji želi vse najboljše za god.

Črtice iz zgodovine Špitaliča

(Konec.)

11. Franc Ks. Jeras, župni vikar tu 1783—99. Rojen v Stahovici pri Kamniku. Mož krepke postave, pa nemirne krvi. Pred njim sta kratek čas tu delovala Mihael Karol Schlicker in Jožef Mayer, kaplan Šmartinski.

12. Franc Ks. Zorn, župni vikar 1799—1802. Ljubljčan. Svet mož. Umrl v Nevljah.

13. Andrej Nemeč, župni vikar 1802 do 1804. Doma je bil pri Sv. Petru pri Gorici. Tu sem je prišel iz Šebrelj, odšel pa v Šmartno.

14. Franc Petrea, župni vikar 1804. Ljubljčan. Odšel v Šmartno.

15. Jakob Drenik, zgor. tuhinjski kaplan in oskrbnik špitališki 1804. Cerkničan. Odšel je v Bohinjski.

16. Matej Pucher, župni vikar 1804 do 1832. Kranjec.

17. Franc Zupančič, oskrbnik 1832 do 1834. Šentvidčan pri Stični. Odšel je v Velesovo. Velik romar, umrl je na Konjšici.

18. Lovro Mušič, župni vikar 1834 do 1858. Rojen v Spod. Berniku pri Cerkljah. Pravdal se je več let z baronom Alojzijem Apfaltrnom za »cerkovno dolino«, ki pa je še danes kot gozd last župne cerkve špitališke. Mušič še dva cela meseca ni užival pokoja, pa je umrl na vodenici in ima tu grobni spominek (križ železen z ovito štolo).

19. Janez Vovk, oskrbnik 1858. Brezničan.

C. Župniki:

20. Florijan Prelesnik, župni vikar 5 let, potem pa pravi župnik 32 let, tu od oktobra 1858 do svoje smrti vsled kapi na možgane dne 21. nov. 1895. Zlatomašnik. Rojen v Stranjah. Ima kamenit grobni spominek z napisom: Blagor mu, kdor v Gospodu zaspi. — V slavi njegovi se tam prebudi.

21. Jernej Zupanc, župnik v Motniku, oskrbnik Špitaliča trikrat, prvič

po smrti Prelesnikovi, drugič po smrti Pečnikovi, tretjič po odhodu Češarke. Radovljčan, rojen na Lancovem, umrl kot župnik v Goričah pri Kranju.

22. Blaž Valentin Pečnik, župni upravitelj od avgusta 1896 do smrti 13. aprila 1897 vsled kapi na možgane. Kranjec. Sem je prišel iz Vranje peči, bolehen na krvi. Ima tu grobni spomenik z napisom: Blagor ti, dobri in zvesti hlapec — Pojdi v veselje svojega Gospoda.

23. Alojzij Češarek, župnik, vmeščen 4. avgusta 1897, tu služboval do 29. avgusta 1902, ko je odšel na Fari pri Kostelu. Ribniččan. Umrl je kot župnik na Fari 15. aprila 1926.

24. Anton Mezeg, župnik, vmeščen 5. nov. 1902. Umrl 18. maja 1935 v Leonišču v Ljubljani na oslavljenju srca. Pokopan je v Špitaliču. Rojen je bil na Trati nad Škofjo Loko. Sem došel iz Podkrajja na Vipavskem.

25. Anton Rovtar, župnik v Motniku, oskrbnik Špitaliča. Doma iz Spod. Idrije.

26. Ignacij Žust, župnik, vmeščen 14. sept. 1935. Rojen v Poljanah nad Škofjo Loko l. 1879., posvečen 1904, prej župnik v Ajdovcu 21 let, še prej v Polšniku 4 leta; kaplan pri svetem Duhu, v Stopičah, Horjulu in v Moravčah.

Popravek. V zadnji številki je tiškar prezrl na ženski strani oltar svetega Florijana. Cerkev ima 4 oltarje.

Uradne ure pisarne ZZZ v Ljubljani. Sedaj v letnem času smo nekoliko spremenili uradne ure naše centralne pisarne, in sicer so uradne ure od 7 zjutraj pa do 1 popoldne. V izrednih slučajih se je popoldne zglasiti pri tajniku v Veliki čolnarski 7/I. — Pisarna se nahaja na Tyrševi cesti 29/I. (poslopje Gospodarske zveze).

Pojdite

**v novo poletje
v novi obleki,**

**ki jo izberete v veliki
zalogi manifakture,
v trgovini**

**Jos. Senica,
Domžale
podr. Moste,
Moravče, Sneberje**

Superfosfat, fosfatno žlindro
in druga gnojila dobite v trgovini

**JOS. SENICE, Domžale,
podr. Moste, Sneberje.**